

дни, като всѣкога е държалъ примирителенъ духъ и винаги се е мжчилъ за благото на страната и църквата. Особно видно мѣсто заема Григорий и въ нашата книжнина прѣзъ епохата на най-разгорещената борба на българитѣ съ Фенеръ: много списания и вѣстници отъ това врѣме се красятъ съ неговитѣ статии, пълни съ горещъ патриотизъмъ и дълбоко разбиране на въпроситѣ. Перото на Григория Нѣмцовъ имаше своитѣ особености и рѣдки качества, които високо се цѣнѣха отъ съврѣмненното общество и оставиха дълбоки слѣди въ въпросната борба.

Изобщо, заслугитѣ на митрополитъ Григория къмъ българската църква и къмъ българския народъ сж грамадни. Той служи съ рѣдка прѣданостъ половинъ вѣкъ и на църквата и на народа. Неговата дѣйностъ го поставя въ реда на първитѣ български духовни труженици и му извоюва голѣма популярностъ. Той се помина на 16 декември 1898 год., заобиколенъ на смъртното легло отъ тѣхни височества княза и княгинята, синодалнитѣ архиереи и софийския митрополитъ Партений.

Но това, което Григорий направи за българския народъ прѣзъ живота си, би било малко. Вдѣхновенъ отъ идеята за прѣуспѣването на неговото отечество, тоя знаменитъ български архиерей е свързалъ паметта си съ църквата и народа и чрѣзъ своитѣ пожертвования: той завѣщалъ на св. Синодъ една сума отъ цѣнни книжа на стойностъ 12000 лева, грамадна градина съ постройка въ Русе и една кжша въ Цариградъ, Ортакой. Сумата отъ продажбата на имотитѣ и оная отъ цѣннитѣ книжа ще съставятъ фондъ „Григорий Нѣмцовъ“, отъ лихвитѣ на който фондъ ще се подържатъ въ висшитѣ богословски училища въ странство български младежи — за да получатъ духовно образование. Послѣдното дѣло на Григория бѣ още единъ свѣтълъ лучъ отъ неговия ореолъ, вѣнецъ на неговата дѣятелность.
